

SEGUIMENT DEL DUC (*Bubo bubo*) AL BAIX EMPORDÀ

Jaume Ramot García /Josep M. Bas Lay /Rosa Matesanz Torrent /Albert Burgas

Treball de seguiment, iniciat l'any 1990, i que segueix en curs, sobre la població de duc al Baix Empordà. Mitjançant la metodologia de punt d'escolta i amb la col·laboració d'informadors s'han detectat 26 territoris actius fins al moment. El treball demostra com el duc ocupa diferents hàbitats de l'àmbit geogràfic del Baix Empordà, que determinen una explotació particular dels recursos presents en aquest territori que li permeten el seu establiment. S'analitzen els diferents espais ocupats com són Ardenya-Cadiretes, Gavarres, massís de Begur, zones de la plana i el Montgrí, a partir de la disponibilitat d'hàbitats, dieta i el comportament general de l'espècie. Pel que fa a la dieta es demostra que el conill no és un factor limitant donat l'ampli ventall alternatiu de preses observades que demostra el perfil generalista del duc. S'han detectat interaccions amb altres rapinyaires, tant diürns com nocturns, i s'han pogut avaluar quines han estat les conseqüències. Simultàniament a aquest anàlisi, s'han anellat un total de 116 exemplars dels quals s'han obtingut diferents mesures biomètriques que han permès estudiar la fenologia reproductiva. Amb les recuperacions dels polls anellats s'han pogut extreure algunes dades sobre dispersió juvenil i mortalitat. L'anàlisi dels exemplars accidentats ha permès observar una alta taxa de mortalitat sobretot en col·lisions d'infraestructures viàries i electrocucions en línies elèctriques, fet que ens ha permès redactar informes per a l'administració i empreses elèctriques que podran, en definitiva, minimitzar els riscos d'accidentabilitat amb aquesta espècie i també indirectament sobre altres espècies d'ocells.

Distribució de l'espècie:

Amb l'anàlisi dels 26 territoris detectats fins al moment, s'exposa una valoració dels requeriments bàsics necessaris pel seu establiment. A les zones litorals els ducs aprofiten els hàbitats més escarpats tant de la vessant de l'Ardenya-Cadiretes com de les Gavarres. A l'interior del massís de Gavarres, degut a la relativa manca d'afloraments rocallosos, els ducs s'estableixen bàsicament en pedreres abandonades. A la plana empordanesa observem també una combinació d'ocupacions de pedreres i rocams sovint molt modestes. El Montgrí mostra una bona distribució tant a la zona interior com al litoral.

Alimentació:

A partir dels buidatges del material de les cassoles i plataformes de cria, i de l'anàlisi d'egagròpiles, observem la plàstica dieta de duc i constatem que el conill no necessàriament ha de ser una presa clau que limiti el seu establiment. Observem també diferències interessants en la dieta entre les parelles litorals i les interiors. Les primeres, aprofiten de forma sistemàtica els fluxos migratoris d'ocells mostrant sobretot, en les migracions primaverals, un increment en les captures d'ocells. En l'anàlisi global, es constata que el repartiment entre ocells i mamífers és de gairebé el 50% de cada. Per acabar, és documenta que la pressió predadora sobre la resta de rapinyaires, tant diürns com nocturns, és important i pot arribar a limitar la presència d'algunes espècies al territori.

Anellament i marcatge:

Una part important del treball ha estat la localització i marcatge mitjançant l'anellament de polls i alguns adults. El total d'exemplars anellats és de 116, la majoria polls. A banda de les mesures biomètriques obtingudes, les recuperacions d'onze d'aquests exemplars marcats, han permès analitzar dades molt interessant sobre dispersió i ocupació de nous territoris.

Biologia reproductiva:

Al llarg de l'estudi, s'han pogut extreure una sèrie de dades prou consistents que mostren la variabilitat temporal en el seu calendari de nidificació. Ja sigui per motius d'edat dels reproductors o factors climatològics, la variació cronològica de les postes és realment important.

S'han estudiat aspectes tant variats com la dinàmica de formació de cassoles de cria, temps d'incubació, mitjanes de posta o emancipació dels polls.

Dispersió i moviments:

En els apartats de dispersió juvenil, hem observat que gairebé el 80% dels polls nascuts en una zona, no es dispersen més enllà de 10 km. Aquests fet ens demostra que una gran part dels reclutaments per baixes d'adults reproductors es cobreix amb la descendència originària de la zona. També s'ha observat, a partir de les recuperacions obtingudes, que el 60% dels exemplars trobats morts no superen el primer any de vida.

Depredacions i interaccions:

Mitjançant la col·locació de càmeres espia, és demostra la pressió a la que estan sotmesos sobretot per part de mamífers carnívors durant els períodes d'incubació i dependència del poll. També s'apunta la hipòtesi de com la gran densitat de senglar (*Sus scrofa*) o cabra salvatge (*Capra pyrenaica*), depenent de les àrees d'estudi, poden incidir en el l'ocupació dels punts de nidificació i desenvolupament de la espècie.

Morts accidentals i campanyes de conservació:

Es mostren les diferents causes de mortalitat en duc i s'exposen els resultats. Així es detecta que els atropellaments i les electrocucions són la principal causa de mortalitat i s'analitzen les possibles actuacions per minimitzar els seus efectes. S'exposa com, a partir de l'informe treballat, diferents punts negres en certes infraestructures viàries o línies elèctriques, per finament també proposar mesures correctores. Per altra banda, s'exposen la resta de les causes de mortalitat detectades com ara morts per trets d'escopeta o ofegats.